

Osviitta >

KOTKA-KYMIN
SEURAKUNTA

Kotka-Kymin seurakunnan lehti > Talvi ja jouluku

Kaikki urut ovat yksilöitä s. 3
Joulun sanoma on sama
sairaalassakin s. 5

Yhdessä jouluku lauletaan! s. 14

27.11.2019

Musiikki maustaa joulun

Musiikki lisää hyvinvointia ja luo yhteisöllisyyttä. Musiikki vaikuttaa mielialaamme: se lohduttaa ja inspiroi – ja saa hymyn huulille. Jouluna musiikin merkitys korostuu entisestään. Joulumusiikki, tuo musiikki joka jakaa mielipiteitä. Se alkaa soida liian aikaisin tai liian myöhään, sitä tulee joka tuutista tai ei mistään, sitä esittävät väärät ihmiset ja kukaan ei sitä jaksa.

Mutta vuosi toisensa jälkeen Kauneimmat joululaulut täyttävät kirkot ja kappelit. Jouluradio ottaa varaslähdön joulumusiikkiin jo hyvissä ajoin ennen ensimmäistä adventtia. Konsertit täyttävät kirkot. Musiikki maustaa joulun.

Minulle Kauneimmat joululaulut ovat olleet jo pitkään se yksi jouluperinne, josta joulunodotus tietyllä tavalla alkaa. Se on hetki, jolloin voi rauhoittua ja nauttia joulumusiikista yhdessä. Joulukuussa autoradion kanavaksi vaihdan jouluradion. Minulle musiikki on yksi rauhoittumisen lähteistä. Se saa ajatukset pois arjen kiireistä.

Lapsuuden jouluina sain joka vuosi mummiltani joululahjaksi soittorasian. Nuo soittorasiat soittavat jokainen erilaista musiikkia, jokainen juuri minulle ajatuksella valittu. Tästä syntyi ihana jouluperinne, joka jatkui niin kauan, kunnes mummini nukkui pois. Nuo soittorasiat ovat kulkeneet läpi muuttoa eri puolille Suomea. Ja edelleen ne ovat minulla kirjahyllyssä, muistuttamassa musiikillaan niistä lapsuuden jouluista. Muutama soittorasia on minulle noista tärkeämpi kuin muut, en tiedä miksi. Ne ovat sellaisia, jotka nostan joka joulu esille. Ne kuuluvat jouluun.

*”Kunnia Herran maassa nyt rauha
Kun Jeesus meille armon toi”*

Emilia Pulkki
päätoimittaja

Piparintuoksua, kiirettä, juoksua...

Lokakuun puolella kauppoihin alkaa hiipiä joulu. Ensin tulevat joulumakeiset ja joulukalenterit. Sen jälkeen joulukoristeet ja lopuksi hyllymetreittäin joululahjoiksi läheisille tarkoitettuja tuotteita. Postilaatikot pullistelevat mainoksia ja mediat eivät päästä unohtamaan tulevaa juhlaa.

Myös seurakunnan varhaiskasvatuksessa käännetään katse kohti joulua hyvissä ajoin. Joulun ajan tapahtumista päätetään jo elokuussa ja ne merkitään varausjärjestelmään. Suunnitteluryhmät kootaan ja syksyn mittaan pidetään palavereja ja mietitään, mitä uutta annettavaa meillä on asiakkaillemme tänä vuonna. Ja mitä perinteistä emme tule koskaan muuttamaan.

Kerhoissa palataan joulun alla aina yli 2000 vuoden takaisen syntymän äärelle. On äiti ja isä, aasi ja matka, talli ja tähti, enkelit ja paimenet. Ja se tärkein, Jeesus-vauva seimessä, eläinten ympäröimänä. Juhlimme Jeesuksen syntymäpäivää. Ihastelemme ja ihmettelemme, miten niin pieni voi olla jo kuningas, jota kaukaisetkin itämään viisaat miehet tulevat kumartamaan.

Joulu on iloinen juhla ja tämän ilosanoman tuomme julki myös kaikissa joulun ajan tapahtumissamme. Perinteisessä joulutapahtumassa Kymin kirkonmäellä, Joulupolulla Langinkosken historiallisissa maisemissa, lasten joulukirkoissa ympäri Kotkaa sekä Helmikellojen joululauluilloissa yhdessä perheiden kanssa. Olette kaikki sydämellisesti tervetulleita näihin tapahtumiin. Aistimaan lasten riemua ja aitoa joulun tunnelmaa sekä hiljentymään joulun sanoman äärelle.

**lastenhojaaja
Sari Hyvönen
ja muut
Helmikellojen jäsenet**

Urkujen Stradivarius soi Kotkassa

Kaikki urut ovat yksilöitä. Kotkan kirkon urut ovat ainutlaatuiset, mutta Kymin kirkon soittimen ei tarvitse jäädä niiden varjoon.

– Uruista on olemassa hauska teoria. Kun katedraalit nyt olivat kovin isoja ja musiikki erilaista, piti kehittää kovan metelin aikaansaava soitin. Urkujen koko kasvoi. Urut olivat siis jo tuolloin hyvin erilaisia, kanttori **Matti Vaakanainen** kertoilee.

Suuret urut suorastaan mylvivät. Barokin aikana Johann Sebastian Bachin säveltämä urkumusiikki vastasi tuon ajan äänenvoimaltaan hyvin fyysistä soitinta. Meidän on vaikea kuvitella sitä, mutta kannattaa silti yrittää Vaakanaisen sanoin:

– Ihmisten kokemus äänimaisema oli hiljainen, hyvin erilainen kuin nykyisin. Jumalanpalvelus ja urkumusiikki katedraalissa on varmaan ollut hyvin vaikuttava kokemus.

KUVA Petri Pietiläinen

Kotkan kirkon urkupillistön edessä kanttori Matti Vaakanainen näyttää hyvin pieneltä.

Kotkan kirkon ainutlaatuiset urut

Vaikka kaikki urut ovat erilaisia soittaa, suorastaan yksilöitä, niin Kotkan kirkon vuonna 1998 käyttöön vihityt barokkiurut ovat Suomessa ainutlaatuiset ja maailmallakin hyvin erikoiseksi kuvattujen urkukokemusten joukossa. Kotkassa halutaan myös levyttää.

Urut rakensi urkurakentamo Martti Porthán Oy. Urkujen esikuvana oli vuonna 1714 valmistuneet Freibergin tuomiokirkkourut. Ne suunnitteli Bachin työtoveri Gottfried Silbermann.

– Nämä urut ovat harvinaisen suuret barokkiurut, joissa on 44 äänikertaa. Niissä on käytetty parhaimpia materiaaleja kuten lämpökäsiteltyä mäntyä, kanttori **Irina Lampén** muistuttaa.

Täysin mekaaniset urut tuovat soittamisesta haastetta ainutlaatuisuudellaan. Tuolloinen kanttori **Timo Kiiskinen** vaikutti merkittävästi urkujen uusimisessa. Hänen kädenjälkensä näkyy muun muassa viritysjärjestelmän suunnittelemisessa.

– Soittajan paikka on mitoiltaan erilainen kuin nykyisten urkujen. Jalat joutuvat tekemään laajemmalla töitä ja koskettimet ovat syvemmillä. Tämän kanssa joutuu enemmän harjoittelemaan ennen kuin soittamiseen tottuu, Vaakanainen esittelee.

Lampén lisää senkin, että koskettimien kosketus on hieman raskas. Tämän takia esimerkiksi urkuduo-soitossa pitää olla hyvin tarkka painamisen yhtäläisestä voimakkuudesta. Lampén jatkaa:

– Viulistit ovat sanoneet Stradivariuksista, että niitä on hankala soittaa, mutta ne soivat upeasti. Tässä on sama tilanne.

Kaikissa maailman uruissa soitin ohjaa soittamista, mutta kuuntelijalle kirkkotila merkitsee erittäin paljon kuuntelukokemuksessa. Kotkassa soivat parhaiten juuri Bachin kaltaiset urkusäveltäjät ja muukin erityisesti saksalaisen sekä ranskalaisen barokin, klassismin ja varhaisromantiikan sävellyksmaailma.

Vaakanainen ylistää Kotkan urkuja ja tunnustaa:

– Henkilökohtaisesti olen pitänyt itseäni etuoikeutettuna sen takia, että saan soittaa näin erilaisia ja upeita urkuja näin paljon.

Kymin urut ovat kompromissisoitin

Kotkan seudun musiikkiopistossa vuodesta 1990 sekä pianon- että urkujensoittoa opettanut **Jaana Jokimies** katseli aikoinaan Kymin kirkon urkuja kuin vanhaa tuttavaansa. Hän muutti Kuopiosta Kotkaan ja totesi:

– Kuopion Tuomiokirkossa oli saman urkurakentajan soitin. Erittäin hyvä perussoitin, muttei erityisen persoonallinen.

Kanttori Lampén kiirehtii toteamaan, että Kymissä urut soivat hienosti. Hän on henkilökohtaisesti tyytyväinen siihen, että Kotkassa on soittimiin satsattu.

Vaakanainen analysoi, että Kymin urut edustavat vanhempaa soitinnäkemyistä kuin Kotkassa:

– Siihen aikaan ajateltiin, että urut rakennetaan kaikelle urkumusiikille. Kymin urut ovat kompromissisoitin, jossa ei mitään tyyliä viety loppuun, vaan rakennettiin sellainen, että kaikkea voisi soittaa.

Kompromissi on aina kompromissi, mutta Vaakanaisen mielestä Kymissä voi soittaa selkeää urkumusiikkia, jota Kotkassa ei voi soittaa.

– Turhaan Kymi jää Kotkan urkujen varjoon. Kymissä on sitä paitsi paljon helpompikin soittaa. Ja kaikki urut ovat yksilöitä, vaikka Kymin kaltaisia löytyy muualtakin, niin itse kirkkotila tuo sointiin oman lisän. Langinkosken kirkossakin on äänialaltaan samanlaiset hyvät urut kuin Kymissä.

Kymin kirkon neljänkymmenenkolmen äänikerran urut ovat tanskalaisen Bruno Christensen & Sønnerin käsialaa. Ne otettiin käyttöön 1991.

Jokaisella urkurilla on oma suosikkisoittimensa. Esimerkiksi Jokimies myöntää, että Kymin urut ovat hienot, mutta hän rakastaa Kotkan urkujen lämmintä, persoonallista ja puhuttelevaa sointia.

Teksti: Petri Pietiläinen

Urkuduo muuttaa urut orkesteriksi

KUVA Petri Pietiläinen

Neljällä kädellä ja jalalla soitettaessa opetellaan uudenlainen istumis- ja soittotekniikka. Jaana Jokimies ja Irina Lampén Kotkan kirkossa.

Jaana Jokimies ja **Irina Lampén** ovat soittaneet urkuja yhdessä jo 20 vuotta. Duona soitettaessa urut muuttuvat värikkääksi soittimeksi, suoranaiseksi orkesteriksi.

– Yhdessä soittaminen oli alusta lähtien hauskaa, Jokimies selittää yhteissoiton pitkäkestoisuutta.

Kaksi muusikkoa saman urun kimpussa tuo esiin väriä, sointia ja kokonaisen orkesterin. Yhden soittajan on vaikeampi leikkiä urkujen eri instrumenttisävyjen kanssa.

riksi! He selittävät innoissaan sitä, miten toinen soittaa vaikka huilu- ja toinen viuluääniä.

Duona soitettaessa keskeistä on oppia soittoparin luonne ja suorastaan hengittämistäkin aivan jokaista henkäystä myöten. Näin sointiin tulee tarvittava täydellinen samanaikaisuus.

– 20 vuodessa kyllä oppii toisen soittotavasta kaiken, Lampén naurahtaa.

Jokimiehelle suosikkikapale on uruille sovitettu *Finlandia* ja Lampénille *Star and*

Kaksi muusikkoa saman urun kimpussa tuo esiin väriä, sointia ja kokonaisen orkesterin.

– Soittamisessa tulee hyvä mieli. Urut saa taipumaan monenlaiseen musiikkiin. Monesti on kuullut, ettei meidän soittamana urut ole se raskas ja laahaava hengellinen soitin, mikä vaikutelma voi joillekin jäädä virsistä, Lampén pohtii.

Molemmat huudahtavat yhteen ääneen soittamisen keskeistä ajatusta: vain duona pysyy muuttamaan urut orkeste-

Stripes Forever -marssi, johon he usein konserttinsa päättävät. Uruilla soitettu marssi saa ihmiset hymyilemään.

Jokimies ja Lampén ovat kiertäneet juhluvuotenaan ympäri Suomea ja ulkomaita. Kiertueen päättää esiintyminen Kotkan Urkuviikon avajaiskonsertissa Kotkan kirkossa 24.11. kello 16.

Teksti: Petri Pietiläinen

Jouluksi kotiin tai Taivaan kotiin

Sairaalapastori Hanna Hietasen mukaan joulun sanoma on sama ja ihmiset samoja olivat he sitten kotona tai sairaalassa.

KUVA Ville Vanhala

Myös tänä jouluna Kymenlaakson keskussairaalaissa tehdään joululaulukierros. Yli 30-vuotiset perinteet omaavasta tapahtumasta vastaavat Kotka-Kymin seurakunnan työntekijät ja vapaaehtoiset. Joululaulukierrokselle sairaalan eri osastoille suuntaa kuorojen lisäksi kanttoriita ja pastoreita.

Joulun tunnelmaa luodaan samaan tapaan sairaalassa kuin kodeissakin, laulamalla tuttuja joululauluja.

Valtaosa potilaista viettäisi kuitenkin mieluummin joulunsa sairaalan sijasta kotonaan.

Sairaalapastori Hanna Hietanen kokee työssään merkityksellisiä kohtaamisia. Joulun hän valmistautuu ilolla ja hyvällä mielellä.

– Jouluna korostuvat perinteet ja yhdessä oleminen läheisten kanssa. Heistä erossa oleminen juuri jouluna voi tuntua haikkealta ja raskaalta, kertoo sairaalapastori **Hanna Hietanen**.

– Meidän tehtävämme taas on viedä joulua sinne, missä ihmiset ovat.

Levollisuutta ja rauhaa

Neljä vuotta sairaalapastorina toimineen Hietasen työssä joulun näkyy erityisesti joulunalusviikolla tilaisuuksissa ja myös keskusteluissa potilaiden kanssa.

Hänen mukaansa varsinkin ikäihmisillä joulun liittyä olen-

naisesti omien, jo elettyjen joulujen muisteleminen. Kaikilla ei ole mahdollisuutta päästä jouluksi kotiin, toisille kotiin pääseminen ei ole enää edes mahdollista.

Joku odottaa pääsyä Taivaan kotiin.

– Kun on elänyt pitkän ja mahdollisesti rikkaan elämän ja ikä ja sairaudet rasittavat, on usein jo valmis lähtemään, Hietanen kertoo.

Rinnalla kulkeva ja myötäelävä sairaalapastori kysyy usein, että mitä jäljellä olevalta elämältä toivotaan.

– Kuoleman lähestyessä toivo-

KUVA Ville Vanhala

– Jouluna sairaalassa olemiseen liittyy huolta omasta tilasta ja tulevaisuudesta, mutta myös joulun iloa ja toivoa.

taan usein hyvin yksinkertaisia, arkeen liittyviä asioita. Monesti jäljellä olevaa aikaa halutaan viettää läheisten seurassa. Se on myös tärkeää, että levollisuus ja rauha säilyvät.

Monenlaisia tunnelmia

Joulu on yksi niistä vuosittaisista juhlapyhistä, joilla on voimakkaat kristilliset perinteet. Joulun aikana kristillisyyttä näkyy myös sairaalaympäristössä. Joulun sanoma on sama ja ihmiset ovat samoja olivat he sitten kotona tai sairaalassa.

– Sairaalassa ihmisten tunnetilat vaihtelevat ihmisestä ja hänen kunnostaan riippuen laidasta laitaan, Hietanen kertoo.

– Sairaalahuoneissa voi aistia omaan tilanteeseen ja tulevaisuu-

teen liittyvää huolta, mutta myös joulun iloa ja toivoa.

”Helmihetkiä”

Sairaalapastorin tarve mielletään usein kuoleman läheisyyteen. Hietanen toivoo kuvaan muutosta.

– Sairaalapastorin kanssa voi keskustella sairauden eri vaiheissa. Olemme tarvittaessa tukena erilaisten kriisien keskellä.

Sairaalapastori ei kysy kuuluuko ihminen kirkkoon tai toiseen uskontokuntaan.

– Ihmisen vakaumuksen kunnioittaminen kuuluu perusperiaatteisiimme, Hietanen toteaa.

Hän kuitenkin nimeää työnsä ”helmihetkiksi” ne tuokiot, kun hän saa olla potilaan ja omaisten kanssa lähellä kuolemaa.

– Voimme keskustella tai toi-

veen mukaan myös rukoilla ja viettää ehtoollista.

Merkityksellisiä kohtaamisia

Hietanen kohtaa työssään vaikeita ja raskaitakin tilanteita, mutta ammatillisuus suojaa häntä siltä, etteivät tunneilmasto ja kohtaamiset ”pääse liikaa ihon alle”.

– Sairaalaympäristössä on siedettävä elämän keskeneräisyyttä, sairautta ja sen mukanaan tuomaa kipua ja ahdistusta.

Hietanen mukaan ihmisen kohtaaminen ihmisenä on aina merkityksellistä.

– Keneltäkään ei voi ottaa sairautta tai menetystä pois, mutta hetken voi jakaa, kulkea vierellä ja olla tukena. Ilot ja haasteet eivät sairaalassa sinänsä muutu, mutta

sairastaminen tai menettäminen tuovat kohtaamisiin oman lisänsä.

Ilolla ja hyvällä mielellä

Hietanen kertoo viettävänsä perheensä kanssa melko perinteistä joulua, johon kuuluu joulukirkossa käynti ja kynttilöiden sytyttäminen hautausmaalla. Myös lautapeleistä on tullut tärkeä osa Hietanen perheen joulua. Hän ei kuitenkaan tunnustaudu ”touhottajaksi.”

– Jouluun kuuluu tietty valmistautuminen, mutta se pitää tehdä ilolla ja hyvällä mielellä. Jouluna tahdon pysähtyä myös joulun sanoman äärelle.

Teksti: Ville Vanhala

KUVA Heidi Nevalainen

Ilman musiikkia elämä kaikuu

Musiikki on vahvasti läsnä Timo Lahtimon elämässä, mutta joskus kauneinta musiikkia on hiljaisuus.

Timo Lahtimo on laulaja, juontaja ja näyttelijä – sekä seurakunnan vahtimestari.

Tässä taitaa olla Suomen virallinen Laulava vahtimestari. Jos tittelin kirjoittaa internetin hakukoneeseen, on tuloksena tämä mies, **Timo Lahtimo**. Vai voisiko sanoa meidän Timo? Hän on nimittäin seurakuntamme vahtimestari. Niin, ja myös laulaja, juontaja ja näyttelijäkin.

– Minulta on kysytty, miten artistin ja suntion työ keskustelee keskenään. Mutta kyllä niistä saa toisiaan tukevia. Se on tietynlainen elämän kiertokoulu tämä paletti, jota viikonkin aikana näkee – molemmissa töissä, Lahtimo kuvailee.

Mutta miten musiikki tuli Lahtimon elämään? Palataan vuoteen 2000 ja Hollolaan yläkoulun musiikkitunnille. Siellä opettaja antoi mikin käteen ja sanoi, että Timo voisi nyt laulaa.

– Teininä on elämässä kipukohtia ja musiikki oli minulle se hoitava juttu. Joillekin se oli ehkä jääkiekko tai muu, mutta minulle se oli musiikki.

Lapsuuden kodissa oli tapana katsella televisiosta Tangomarkkinointia. Niitä katsellessa alkoi mieleen hiipiä ajatus, pitäisikö itsekkin osallistua.

– 2005 menin ensimmäiseen Tangomarkkinoiden karsintaan. Se oli enemmänkin sketsimäinen kokemus. Siinä tuli käytyä läpi aika lahjakkaasti kaikki sellaiset asiat, joita ei kannata tehdä.

Sen jälkeen Lahtimo on osallistunut Tangomarkkinoille kolmesti, kerran semifinaalissa asti. Hän alkoi myös opiskella alaa ja Ikaalisten Artistivalmennuksen aikana kertyikin jo enemmän menestystä: Laila ja Olavi -laulukilpailusta tuli yleissarjan voitto. Val-

mennuksen jälkeen Lahtimo ylsi TuliTähti-kilpailussa ykkössijalle ja IskelmäMestari-kilpailussa finaalin karsintaan.

Toisenlaista näkökulmaa musiikkiin toi työ Merimieskirkolla, Rotterdamin satamassa. Siellä Lahtimo oli liikkuvan sosiaalityön assistenttina ja joskus myös laulettiin. Erityisesti jäi mieleen joulu ja Sylvian joululaulu.

– Kun sen laulaa ulkomailla asuville suomalaisille ja näkee, mitä se tarkoittaa heille, niin kyllä se sykähdyttää omassakin rinnassa.

Merimieskirkon töistä löytyi myös puoliso, jonka perässä Lahtimo muutti Kotkaan keväällä 2018. Kalenteri on täytynyt seurakunnan vahtimestari töistä sekä juontokeikoista ja näyttelemisestä. Ensi vuonna tahtia vähän hiljennetään ja keskitytään perhe-elä-

mään.

– Perheen ehdoilla mennään. Mutta Iskelmäestari-kilpailu Kiuruvedellä jäi vähän kaiheramaan.

Lahtimon tarinoista tuntuu kaikista löytyvän yhteys musiikkiin. Sen merkitys taitaa olla suuri?

– Musiikki täydentää kaikkia muita elämän osa-alueita. Jos se puuttuu, kaikki muu jää kaikuun.

– On myös tilanteita, joissa musiikkia ei tarvita. Välillä kauneinta musiikkia on hiljaisuus.

Timo Lahtimo esiintyy Tunnelmallisessa joulukonsertissa Langinkosken kirkossa 23.12. klo 19.

Teksti: Heidi Nevalainen

Kirkon tunnelma kiinnostaa artisteja

Ulkopuoliset esiintyjät voivat vuokrata kirkon konserttipaikakseen, kunhan ohjelmisto on kirkkoon sopivaa.

Kuva Eriko Vuorensola

Joulun alla kirkkoille on kysyntää. Seurakunnalla on paljon omia tilaisuuksia, mutta myös monet ulkopuoliset artistit ja yhtyeet haluavat kirkkoon esiintymään.

– Uskon, että kiinnostus johtuu hienosta kirkkorakennuksesta ja sen tunnelmasta. Joulun aikaan ei voi parempaa paikkaa artisteille ollakaan kuin kirkko, arvelee kanttori **Irina Lampén**, joka vastaa Kotka-Kymin seurakunnan konserttitoiminnasta.

Kun esiintyjät haluavat kirkkoon esiintymään, käy Lampén heidän kanssaan tarkasti läpi, millaista ohjelmaa ja musiikkia ohjelmistossa on.

– Ohjelmiston pitää olla sopivaa kirkkoon, mutta kyllä järjestäjät tämän hyvin tietää. Artistit ovat hoitaneet kaiken tyylikkäästi ja osanneet ottaa tilan huomioon.

Ulkopuoliset artistit maksavat kirkon käytöstä vuokraa. Esiintyjät hoitavat myös itse lipunmyyntinsä ja päättävät lippujen hinnoista, eikä seurakunta voi tähän vaikuttaa. Lipunmyynnin tuotto menee artisteille tai heidän ohjelmatoimistoilleen.

– Seurakunnalle näillä on se

merkitys, että konsertteihin tulee esimerkiksi niitäkin nuoria aikuisia, jotka eivät muuten paljon käy kirkossa. Muulla toiminnalla se voi olla haastava ryhmä tavoittaa, pohtii Lampén.

Tänä talvena Kotkan kirkon on vuokrannut konserttipaikakseen ainakin **Tarja Turunen, Anne Mattila, Antti Ketonen ja Antti Railio**. Pääosa ulkopuolisten konserteista järjestetäänkin juuri Kotkan kirkossa.

– Ensi vuodelle on jo suunnitelmia, joilla yritetään elävöittää myös Kymin kirkon toimintaa, paljastaa Lampén.

Kotka-Kymin seurakunnan musiikkityö järjestää itsekin paljon laadukasta konserttitarjontaa. Kesän Lounaskonserttien sarjasta on jo tullut klassikko, samoin kuin marraskuisesta Urkuviikosta. Lisäksi tarjolla on monia yksittäisiä konsertteja vuoden mittaan.

Seurakunnan omat konsertit ovat pääsääntöisesti maksuttomia. Joissakin tilaisuuksissa myydään ohjelmia tai kerätään kolehtia, mutta näiden maksaminen on vapaaehtoista.

Teksti: Heidi Nevalainen

Elämän siivellä

Kiinnitin huomioni teoksen nimeen ajattelematta kirjoittajaa tai kirjan sisältöä.

Tellervo Koivisto oli pääministerin puoliso, joka ei aivan mahtunut rouvan rooliinsa. Hänen Suomen Kuvalehteen kirjoittamistaan kirjoituksista julkaistiin kokoelma **Elämän siivellä** (1970).

Olen löytänyt kohtalaisesti toimivan keinon selviytyä elämästä. Tällä kertaa innoituksena toimi kirjaston vaihtokaapista löytynyt kirja. Tellervo Koivisto on kirjoittanut paljon siipeensä saaneiden, kiusattujen ja surullisten puolesta. Hän harrastaa vinoa huumoria, itseironiaa ja siiveniskuja yhteiskunnallisiin epäkohtiin.

Se on kaunista, se on oikein.

Oma selviytymisharjoitukseni toimii niin, että pyrin muuttamaan merkitysmaailmani kotikutoisen mentaalivalmennuksen avulla. Kun kuulen tai luen itselleni kielteisiä sanoja ja käsitteitä, pahoitan oitis mieleni ja vihastun yhden ja toisen avun tarpeessa olijan, myös itseni, puolesta, mutta pyrin pian pyöräyttämään merkitykset

jopa naiiviuteen saakka arvo-maailmaani sopiviksi.

Ei se aina toimi. Mutta rautalankaa kannattaa vääntää. Ja kas, mitä tapahtuu... Kun joku sanoo *siipeilijä*, en enää vihastu tai pahoita mieltäni, vaan muistan lapsuuden enkelitalun lapsen, hän tarvitsee suojaavaa siipeä. Kun puhutaan *yhteiskunnan siivellä eläjästä*, ajattelen siipisulkaa ja kuinka hellästi se koskettaa kuin villainen, vähän kastunut ja huopunut, mutta lämmin ja hyvä.

Onneksi on siipi, kulttuurimme ehkä vahvin symboli ilmaisemaan suojelua ja huolenpitoa. Onneksi on julkisia ja yksityisiä turvaverkkoja. Enkeleissä ei ole mitään ihmeellistä, he ovat ihmisiä ja yhteisöjä, joihin voidaan liittää tunnussanat: ihmisyyys, suvaitsevaisuus, pelottomuus.

Joskus enkelikin lankeaa ja taittaa siipensä eli epäonnistuu, pettyy, väsy, menettää jotakin tärkeää, joutuu harhapoluille. Olemme kaikki elämän siipeilijöitä, kuka mitenkään, siis puhukaamme siipeilystä ymmärtävään sävyyn.

Irja Sinivaara

**Tunnelmoiden
jouluun!**

Kukkakauppa
Karjalanneito

Et. Karjalantie 3
puh. (05) 226 6770

**Tervetuloa
Kontio apteekkiin**

Hyvän Mielen Apteekki

Karhulantie 30 (S-market)
Avoimena arkisin 8.30-19.00 la 8.30-15.00
Puh. 05-220 0440

www.kontioapteekki.fi

**ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ELINA VARJORANTA**

- UUDET KOKOPROTEESIT
- POHJAUKSET • KORJAUKSET

Otan vastaan asiakkaita Kotkan hammaslaboratorion tiloissa, osoitteessa Ruotsinsalmenkatu 17 C 38, 48100 Kotka. Myös kotikäynnit.

Varaa aika ilmaiseen proteesien tarkistukseen

TERVETULO! **Ajanvaraus 044-9851051**

*Koskenrinne toivottaa
Hyvää Joulua!*

Koskenrinne

**LÄÄKÄRIIN NOPEASTI JA
JOUSTAVASTI JONOTTAMATTA**

Tutkitusti toimialan paras asiakaskokemus.
Laboratorioon joko ajanvarauksella tai ilman.

Valitse asiantuntijasi ja varaa aika numerosta
010 414 00 tai osoitteesta mehilainen.fi.

Kotkankatu 11, Kotka
mehilainen.fi

Soitto kiinteän verkon liittymästä sekä matkaviestinverkon liittymästä maksaa 0,0835 €/puh. + 0,1669 €/min.

ALMGREN & SANKAMO

**LAKIASIAINTOIMISTO
- LAW OFFICES**

Kirkkokatu 10 A, 48100 Kotka
Puh. **05 223 4900**

www.almgren-sankamo.fi

Erikoishammasteknikko
Timo Noronkoski
Kotkankatu 16 B 42

VARAA AIKA hammasproteesin ilmaiseen tarkistukseen.
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset.

**Puh.
0400-550 209**

Joulu ulkosaarilla

Suursaarella, Lavansaarella, Tytärsaarella ja Seiskarissa joulut olivat tärkeitä juhlia.

Vimeinen kotona Tytärsaarella vietetty joulu vuonna 1938 on piirtynyt kotkalaisen **Viljo Terkin** mieleen. Joulu kuusi roikkui katosta, kuten aina, ja koristeina oli lippunauhoja ja Virosta tuotuja kuusenkoristeita.

Lahjoja ei jouluna juuri annettu, mutta hyvää syötävää oli riittävästi. Saaren joulukerhoa oli jyrkkännä: pataan laitettiin sianlihaa, isoja lanttulohkoja ja kuoritut kokonaisia perunoita.

Seiskarissa ryhdyttiin aattoaamuna jo kolmelta paistamaan pipareita ja pullia.

Uniin laitettiin lihapata hautumaan. **Selja Marttilan** (myöh. Lommi) kotona ei ollut jouluna kinkkua, mutta naapurissa hän sai maistaa sitä.

Seiskarista saatiin joulukuuset koteihin. Koristeina oli joulukelloja, lasipalloja ja karamelleja, ja latvassa oli paperista tai tinapaperista itse tehty tähti.

Joululahjat olivat usein käytännöllisiä, monesti äidin tekemiä vaatteita, mutta tytöt saivat nukkejakin joululahjoiksi.

Joulupukki ja muori saattoivat käydä kylässä aattoiltana, tosin ilman lahjoja: joku heitteli niitä ovenraosta, usein pitkin iltaa. Kun Selja lähti perheen kanssa illalla kävelylle, joulupukkeja juosta vilisti pitkin teitä.

Aamulla mentiin kävellen kirkkoon. Seiskarissa ei ollut hevosia eikä rekiäkään.

– Kirkossa oli aina kylmää ja nukutti. Mutta oli kiva näytellä siellä uusia vaatteita, joita olimme

saaneet joululahjoiksi, Selja Lommi muisteli.

Tytärsaarella jouluna kodeissa kulkenutta jouluvanamiestä odotettiin ja pelättiin. **Hilta Marja Yrjönen** kertoi, että saattoi käydä niinkin, että kun lapsia pestiin saunassa jouluaattona, tuli jouluvanamies ja ajoi hevostörmällä saunan nurkat kumoon.

Hilta Marja sanoi, ettei tiedetty, oliko lammasturkkiin pukeutunut jouluvanamies oikeastaan lahjojen vai onnettomuuden tuoja. Lahjoja siltä saatiin, mutta lapsia peloteltiin jouluvanamiehellä.

Jouluna Suursaarella Raantin perheessä syötiin lipeäkalaa, keitettyä syltystä ja punsaa.

Joulun kohokohta oli meno hevosten vetämällä reellä joulukirkkoon. Usein reessä kulkevalla oli käsissään seipäiden päihin kiinnitettyjä soihtuja, jotka leimusivat jouluyössä.

Lavansaarella joulu oli suuri juhla. Jouluksi tehtiin ainakin pullaa, mustikkapiirakkaa, piimäpiirakkaa, rusinariisipiirakkaa, setsuuria ja ruisleipää.

Jouluateria syötiin saunan jälkeen. Ruokana oli kalaa, rosollia, perunaa, lihaa ja kuivatuista luumuista keitettyä väskynäsoppaa.

Jouluaamuna ennen kirkkoon menoa syötiin saijaa eli pullaa ja juotiin kahvit. Uuni oli lämpimässä ja sinne laitettiin joulumakkarat ja puuro sekä jotakin laatikkoa.

Kahdeksanvuotiaan **Aini Suo-**

Lavansaaren "hienostoa" joulukahveilla. Takana oikealla opettajat Elsa Lindroos ja Maiju Aalto sekä Niemelän ja Olssonin pariskunnat, joiden molempien miehet olivat tullimiehiä. Edessä vasemmalla pastori Akseli Elomaa ja tullipäällikkö Paasi.

Kuva kirjasta *Tarinoita ulkosaarilta*, Helmi Talsin kotialbumista.

malaisenkin perhe joutui lähtemään kotoa Lavansaaresta loka-kuussa 1939.

– Joulukuusen makeiset laitettiin joka vuosi talteen joulun jälkeen. Ennen saaresta lähtöä söimme ne kaikki ja tulimme veneessä kipeiksi, Aini Suomalainen muisteli.

Teksti: Ulla-Maija Sievinen

Lähteet:

– Ulla-Maija von Hertzen: *Kotisaaret, Suursaari, Lavansaari, Tytärsaari, Seiskari*. WSOY 2008.

– Ulla-Maija Sievinen: *Tarinoita ulkosaarilta. Ihmisiä ja ilmiöitä Suursaaresta, Lavansaaresta, Seiskarista ja Tytärsaaresta*. BoD 2019.

Ympäristöystävän joululahja: puuntaimia kehitysmaihiin

Entä jos tänä jouluna hankkisitkin lahjan, joka antaa moninkertaisen ilon? Aineeton lahja voi parhaimmillaan olla sellainen.

Aineettomat lahjat ovat lahjoja, jotka eivät ole tavaraa. Ne voivat olla vaikka lahjakortteja palveluihin ja elämyksiin, mutta myös lahjoituksia hyväntekeväisyyteen lahjan saajan puolesta. Hyväntekeväisyyslahja ilahduttaa lahjan antajaa ja saajaa sekä tuo jotakin hyvää lahjoituksen saajalle.

Aineettomia lahjoja voi hankkia lukuisista eri hyväntekeväisyysjärjestöistä, lahjan saajan mieltymysten mukaan. Luonnonystävä voi ilahtua palasta ikimetsää ja eläinrakas lahjoituksesta eläinsuojeluun. Yksi vaihtoehto on Kirkon ulkomaanavun Toisenlainen Lahja.

– Toisenlainen Lahja on aineeton ja eettinen lahja, joka on samalla lahjoitus kehitysmaiden ihmisten auttamiseen. Valittavissa olevat lahjat ovat konkreettisia esimerkkejä meidän hankkeistamme, kertoo varainhankintayksikön päällikkö **Johanna Karjalainen** Kirkon Ulkomaanavusta.

Vuohi on kestopuosikki

Toisenlainen Lahja, kuten monet muutkin hyväntekeväisyyslahjat, hankitaan nettikaupasta. Tilauksen jälkeen tilaajalle lähetetään kortti, jonka voi antaa lahjan saajalle ja kertoa näin lahjoituksesta. Kortin saa joko paperisena pos-

titse tai sähköisenä sähköpostilla. Jos käytössä ei ole nettiä, voi Toisenlaisen Lahjan hankkia myös asiakaspalveluun soittamalla.

Valittavissa on useita erilaisia ja erihintaisia lahjavaihtoehtoja, kuten huopa viidellä eurolla, jalkapallo 20 eurolla tai hätäapupaketti 40 eurolla.

– Vuohi on vuodesta toiseen suosituimpien joukossa sekä Naisen Pankin Stipendi tytölle. Viime

vuonna kärkeen kiilasi puuntaimet. Niiden myynti kasvoi yli sata prosenttia, vaikka emme edes markkinoineet erityisesti juuri niitä. Se oli puhtaasti lahjoittajien valinta, Karjalainen toteaa.

Vähemmän ympäristön kulutusta

Puuntaimien suosion huima kasvu on todennäköisesti merkki siitä, että ympäristön hyvinvointi

Aineettomia lahjavinkkejä

- ♦ Kirkon Ulkomaanavun Toisenlainen Lahja: toisenlainenlahja.fi
- ♦ Suomen Lähetysseuran Onnen lahja: suomenlahetykseura.fi/lahjoita/onnen-lahjat
- ♦ Lastenjärjestöjä: Pelastakaa Lapset, Unicef, Plan International, SOS-Lapsikylä
- ♦ Muita lahjakauppoja: SEY Suomen Eläinsuojelu ry, Animalia, Luonnonperintösäätiö, Suomen luonnon-suojeluliitto, Siemenpuu-säätiö

kiinnostaa entistä enemmän. Aineettomat lahjat ovat muutenkin ympäristölle ystävällisiä, sillä ne eivät kuluta ympäristöä samalla tavalla kuin tavaralahjat.

Aineeton lahja voi olla hyvä ratkaisu myös silloin, kun pitäisi muistaa henkilöä, jolla tuntuu jo olevan kaikkea.

– Toisenlaisen Lahjan voi mielestäni antaa ihan kenelle tahansa

ja ympäri vuoden, myös syntymäpäivänä tai muina merkkipäivinä. Se on hyvä lahja erityisesti niille, jotka arvostavat sitä, etteivät kaapit ole täynnä tavaraa. Tietysti myös niille, jotka pitävät työtämme tärkeänä, uskoo Karjalainen.

Teksti: Heidi Nevalainen

Mikä olisi mielestäsi hyvä aineeton lahja ja kenelle sen antaisit?

Tomi Purovaara, Kotkan kulttuurijohtaja

– Olen tykännyt näistä, missä voi lahjoittaa köyhiin maihin kaivon tai koulupuvun tai vastaavaa. Niitä on hankittu perheen omien joululahjojen sijaan. Sain itsekin hiljattain sellaisen kortin ja se ilahdutti. Olen myös

osallistunut Joulupuu-keräykseen, missä joulukuudessa on lapuilla lasten lahjatoiveita ja niitä voi toteuttaa. Se on ollut kiva, konkreettinen tapa.

Sari Puhilas, Kauppakeskus Pasaatin kauppakeskuspäällikkö

– Itse harrastan sellaisia, joilla voi läpi vuoden tuottaa kokemuksia tai elämyksiä. Jouluna voin antaa kortin, jossa luvataan, että vuoden aikana tehdään yhdessä jotakin. Ajatuksena on, että se on jotain sellaista, mikä on uutta kummallekin. Olen antanut näitä omalle perheelle ja lähimmille ystäville.

Roope Mäkelä, Peli-Karhujen päävalmentaja

– Hyvä aineeton lahja on elokuva- tai urheilutapahtumaliput. Antaisin ne vaimolleni tai tyttärilleni. Olen joskus antanut aineettomia lahjoja, mutta turhan tavaran sijasta niitä pitäisi suosia enemmän.

Joululaulujen kalliit lunnaat

Monen rakastetun joululaulun taustalla on suuri tuska.

Kalliit on laulujen lunnaat, kirjoitti **Eino Leino** runoonsa. Tämä pätee myös moniin rakastettuihin joululauluihin. Silti niistä välittyy aito joulun lämpö ja tunnelma.

Jean Sibeliuksen (1865-1957) säveltämä *On hanget korkeat, nietokset* syntyi vuonna 1901, joka oli hänelle ammatillista nousun aikaa. Säveltäjän elämää varjosti tuolloin kuitenkin suuri murhe. Kaksivuotias tytär oli kuollut lavantautiin.

Hengeltään nöyrän *En etsi valtaa, loistoa* -laulun hän sävelsi vuonna 1909. Aikaa leimasivat rahahuolet, kurkusta löytynyt kasvain ja lääkärin määräämä elämäntapojen muutos.

Jean Sibelius kärsi vaikeasta kaamosmasennuksesta. Joulukuoli kuitenkin lupaus valosta. Kohta joulun jälkeen tapahtuu käänne. Koko elämä alkaa tuntua paremmalta, Sibelius itse totesi.

Zachris Topeliuksen (1818–1898) kirjoittama, koskettava *Varpunen jouluaamuna* tuo edelleen monelle ihmiselle kyneleet silmiin.

Topelius kertoo laulussa omasta surustaan. Topeliuksen molemmat pojat ja yksi tytär kuolivat pieninä vauvoina. Vuoden ikäinen Rafael, joka oli saanut nimensä enkeliltä, kuoli isänsä syliin.

Topelius näki varpusen talven pakkasessa, ja hänestä tuntui, että siinä oli hänen pieni poikansa Rafael. Hän kirjoitti runon *Varpunen jouluaamuna* vuonna 1859, ja vuonna 1874 sen suomensi **K. A. Huber**.

Joululaulujen Kun joulu on ja *Arkihuolesi kaikki heitä* runot kir-

joitti mies, joka todella tiesi, mitä arki vaikeimmillaan oli ja miten monen ihmisen joulun juhla jäi vain haaveeksi.

Alpo Noposen (1862-1927) lapsuutta varjostivat nälkä- ja kuolonvuodet. Perhe oli suuri ja köyhä, ja lapset joutuivat lähtemään kerjuulle. Pettuleipää syötiin perheessä paljon.

Kansakoulunopettaja Elsa Koponen (1885-1997) kirjoitti sydänverellään runon *Tuikkikaa oi joulun tähtöset*. Opettajaksi valmistuttuaan hän rakastui kiihkeästi **A.O. Väisäseen**, joka myöhemmin toimi Helsingin yliopiston musiikkitieteen professorina. He menivät kihloihin.

Elsa Koponen meni opettajaksi tuberkuloosia sairastavien lasten kouluun Lohjalle ja sai siellä itsenkin tartunnan. Tästä syystä sulhanen purki kihlauksen. Tiedon hyljätynsi tulemisestaan Elsa Koponen sai 22-vuotiaana joulun alla.

Jouluaattona hän kirjoitti nuo joululaulun säkeet.

Hän oli huolissaan myös oppilaistaan, joista monien elämä oli taistelua sairautta, köyhyyttä ja nälkääkin vastaan. Joulukuoli kuitenkin hetkeksi iloa näiden lasten elämään.

Tuikkikaa, oi joulun tähtöset -runon sävelsivät sekä Armas Maasalo että P.J. Hannikainen. Laulu julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 1918 Kansanopiston laulukirjassa.

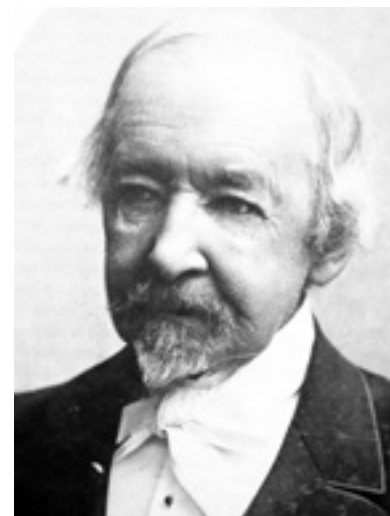
Teksti: Ulla-Maija Sievinen

Jean Sibelius

Alpo Noponen

Zachris Topelius

Elsa Koponen

Lähteet:

- Reijo Pajamo: *Taas kaikki kauniit muistot. Joululaulujen taustat ja tarinat.* 1982.
- Reijo Pajamo: *Joululaulujen kertomaa.* 2011.
- Markus Similä: *Rakkaimmat joululaulut ja niiden tekijät.* 2005.

Kuvat ovat Markus Similän kirjasta *Rakkaimmat joululaulut ja niiden tekijät*.

Yhdessä joulu lauletaan!

Joulusta on tehty enemmän lauluja kuin mistään muusta juhlasta. Joulu on yhteinen juhla ja yhdessä on hyvä laulaa.

Yhdessä laulaminen on sekä henkinen että fyysinen kokemus. Joululaulutaapahtumat sopivat kirkkoon yhteiseksi tapahtumaksi. Yhteislaululla on tehty vallankumouksiakin kuten Virossa.

Joulusta on tehty paljon sekä hengellisiä että maallisia lauluja. Vaikka monet lauluisia ovat melankolisia ja suosituimmista kuten *Varpunen jouluaamuna* tai *Sylvian joululaulu* löytyy sydäntä särkeviä surumielisiä tunnelmia, niitä silti rakastetaan. Monet uudemmatkin suosikkilaulut kuten *Sydämeen joulun teen* värisevät pientä melankoliin.

Vaikka joulu on kristikunnassa ilon ja toivon syntymisen juhla, mollivoittoisiin ja melankolisiin, suorastaan itkettäviin sävelmiin tartutaan mielellään. Kuinkahan moni meistä yksin niitä hyräileekään. Ääneen niitä usein mennään laulamaan joulukirkkoihin ja kirkkojen laulutapahtumiin juuri jouluna. Kyse on yhdessä laulamisen ihmeestä!

Monet tutkimukset ovat osoittaneet, miten hyvää musiikki tekee ihmiselle. Laulaminen tekee sekä henkisesti että suorastaan fyysisesti hyvän olon. Monet virsikirjamme virret ovat tuontitavaraa. Virsien välillä laahaavakin sävel on tuntunut sopivan suomalaisen mielenlaatuun. Normaaleissa jumalanpalveluksissa kuulee sen, etteivät kaikki virret enää ole tarpeeksi tuttuja, jotta niitä veisattaisiin suureen ääneen. Monet kirkossa kävijät toteavat, etteivät enää häpeäkseen osaa kaikkia virsiä tarpeeksi hyvin, ja laulavat siksi hiljaa ja vähän kuin itselleen. Meistä varmaan monilla mielen syvyyksissä piilee myös täysin hylättävä ajatus siitä, ettei muka osaisi laulaa. Kaikki osaavat laulaa! Jouluna lauletaankin kunnolla.

Joululauluinho on osittain myytti

Monet huokaavat inhoavansa joululauluja. Niiden ylitarjonta on kieltämättä kiusallista esimerkiksi kauppakeskuksissa. Kyse on silti enemmän pakkokuuntelemisesta kuin joulu-

KUVA Emilia Pulkki

lauuluista. Kuunteleminen ja laulaminen ovat kaksi täysin eri asiaa.

Suurin osa meistä jakaa joululaulut kahteen eri kategoriaan. Toisessa ovat julkisissa tiloissa puhkisoitetut pirteät ja iloiset laulut ja toisessa

mistään muusta juhlasta. Joululaulukulttuurista vahvistaa se, että lauluja tehdään myös mallisemmin painotuksin. Niissäkin on hengellistä sävyä. Kristillinen joulu läpäisee koko länsimaisen kulttuuripiirin.

Yhdessä laulaessamme jokainen on yksinkin osallinen yhteistä laulua, yhteistä toivon joulua.

omia lapsuuden ja menneen elämän muistoja mieleen tuovat itselle rakkaat laulut. Tavalliset kotkalaiset kuorolaulajatkin tunnustavat laulavansa mielellään joululauluja.

Joululaulujen surumielisyys ei haastateltuja laulajia häiritse. Monet korostavat, että he tunnustavat mollivoittoisissakin sävelmissä lohdullisia ajatuksia. Tuonpuoleinen tulee meitä lähelle. Kaikki on katoavaista ja silti niin ihmeellistä. Heräämme laulaessamme henkiin. Muistot elävät joululauluissa – ja suurimmalle osalle meistä lapsuuden joulut ovat myönteisten muistojen kulta-aikaa.

Joululaulu nousee ilosta

Joulusta on tehty paljon enemmän lauluja kuin

Jos joulua verrataan muihin juhliin kuten pääsiäiseen tai maalliseen juhannukseen, joululaulujen kestävyys salaisuus vahvistuu. Vaikka pääsiäisestä löytyy hyvin kauniita ja mestarillisia passioita ja virsiä, niin pääsiäinen ei soi muulla kuin kirkon piirissä. Kärsimys ja pelastus eivät kaiu kaikkien korvissa. Maallinen juhannus ei sovi laulamiseksi.

Vaikka pääsiäinen rakentuu musiikille, niin juhla se ei ole samanlainen ilon juhla kuin joulu. Joulun odotuksessa ja vietossa korostuu yhteisyys joulukirkoista perhejuhlaan. Joulua vietetään yhdessä ja yhdessä on hyvä laulaa.

Yhdessä laulaessamme jokainen on yksinkin osallinen yhteistä laulua, yhteistä toivon joulua. Laulamissamme osallistumme perinteeseen, jota pitää kunnioittaa. Tarvitsemme me muuta syytä laulaa? Toivottavasti emme.

Teksti: Petri Pietiläinen

LAKIASIAINTOIMISTO SALOMO Oy

Varatuomari Jukka Lemmetyinen
puh. 0400 877 574
jukka.lemmetyinen@kymp.net

Lakimies, OTM Miika Lemmetyinen
puh. 041 540 3081
miika.lemmetyinen@lakitoimistosalomo.fi

Vesivallinaukio 5 D, 48600 KOTKA
www.lakitoimistosalomo.fi

**Perheniemen
OPISTO**

Alkavia koulutuksia/kursseja:

- Kirjallisuusterapiaohjaaja-koulutus
- Logoterapian perusteet
- Tartu elämään -askeleita kokonaisvaltaiseen rakentumiseen
- Luovaa leikkiä, ilmaisun iloa - Draamatyöskentely varhaiskasvatuksessa
- Yhteisöhautomo
- Saattohoito - kokonaisvaltaista tukea ja hoitoa
- Hengityksestä avaimia kehossa tuntuviin jännityksiin ja lukkoihin
- Karpalo-kurssi
- Yhteyttä levon lähteellä - Naistenpäivät Perheniemessä
- Voimaa tunnetaidoista

www.perheniemi.com
p. 05 7574 100

Karhulan Pesuliike

- Yksilöllistä pesupalvelua yksityisille ja laitoksille -myös sopimuspesut
- Kuljetuspalvelu
- Kemiällistä pesua
- Mattopesupalvelu

Karhulan Pesuliike
(05) 262 118, Karhula Eskola
Virsumäentie 32

AVOINNA MA-PE 7-17

Emil Olsson

Kukkakauppa

KOTKA

Keskuskatu 23
Puh. (05) 212746

HAUTAUSTOIMISTO PULLIAINEN

Luotettavaa, perinteitä kunnioittavaa, lämmintä palvelua

KARHULA
Vesitorninkatu 2 (05) 262 824
KOTKA
Kotkankatu 14 (05) 212 873

www.hautaustoimistopulliainen.fi

Meiltä laajat kotihoidon palvelut, myös verinäytteenotto vaivattomasti kotonanne.

Apua omaan ja läheisesi arkeen kiireettömästi ja ammattitaidolla:

- Lapsiperheiden palvelut
- Kotisiivous ja ikkunanpesu
- Asiointi, ulkoilu ja saattajapalvelut
- Piha- ja puutarhatyöt

Toimistomme sijaitsee Karhulan torin
laidalla osoitteessa
Vesitorninkatu 2 LT 67, 48600 KOTKA

Tavoitatte meidät numerosta
040 7521 045

WWW.HYVINVOINTIAKOTIIN.FI

KOTI- JA HOIVAPALVELUT
Hyvinvointia Kotiin

Hyvää Joulua!

Osviitta

20. vuosikerta
Julkaisija:
Kotka-Kymin seurakunta

Päätoimittaja:
Emilia Pulkki
emilia.pulkki@evl.fi

Seurakuntalehti Osviitta on luettavissa (pdf) seurakuntien
internetsivuilla osoitteessa www.kotka-kyminseurakunta.fi

Toimitus:
Heidi Nevalainen
Reija Leinonen

Kustantaja:
Bookwell Oy, Porvoo

Ilmoitusmyynti:
Arja Hasu-Vartiainen
p. 040 562 2156
arja.hasu@pp.inet.fi

Painopaikka:
Laakapaino Oy, Porvoo

Jakelu: Jakelusuora Oy, Kotka.
Jakelumuistutukset
p. 05 226 6300

Seuraava Osviitta
jaetaan koteihin
1.4.2020.

ISSN-L 2323-1688
ISSN 2323-1688 (Painettu)

Kotka-Kymin seurakunta
Kirkkoherranvirasto (Kotkansaari)
Avoinna arkisin klo 9-15
Kotkan seurakuntakeskus
Mariankatu 14 E, 48100 Kotka
p. 040 138 6930
Kirkkoherranvirasto (Karhula)
Avoinna arkisin klo 9-15
Karhulan seurakuntakeskus
Karhulantie 33, 48600 Kotka
p. 040 196 7533
Sähköposti: kirkkoherran-
virasto.kotka-kymi@evl.fi

Tämän lehden valmistuksessa on noudatettu kansainvälisiä
ISO laatu-, ympäristö- ja SFS kierrätysjärjestelmien standardeja.

Laulu tuo tunnelmaa ja tekee hyvää

Kauneimmat Joululaulut täyttävät kirkot tänä jouluna jo 47. kerran. Ympäri Suomen järjestetään tuhansia laulutilaisuuksia. Kotka-Kymin seurakunnassakin on kolmisenkymmentä mahdollisuutta päästä laulamaan. Seurakunnan omien tilojen lisäksi lauluhetkiä on muun muassa Juurikorven puodissa, Korkeakosken Kalamajalla, Langinkosken kahvilassa ja Seuratalo Soihtulassa.

- Ajatuksena on, että ihmisten olisi helppoa tulla tilaisuuksiin. Erilaisissa tiloissa on aina myös erilainen tunnelma, kuvailee kanttori **Tarja Silvennoinen** Kotka-Kymin seurakunnasta.

Kaikissa laulutilaisuuksissa ajatus on sama: löytää joulun tunnelmaa ja tehdä laulamalla hyvää. Kauneimmat Joululaulut -tapahtumissa kerätään kolehti kehitysmaiden lasten hyväksi. Viime vuonna kampanjalla kerättiin runsaat miljoona euroa.

KAUNEIMMAT Joululaulut

Tule mukaan laulamaan ja tekemään hyvää!

Kirkoissa:

Kotkan kirkko

- su 8.12. klo 15 Kauneimmat joululaulut
- su 22.12. klo 20 Kauneimmat joululaulut
- to 26.12. klo 16 Kauneimmat joululaulut -messu

Kymin kirkko

- su 15.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut
- ke 18.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut "Monin kielin"
- su 22.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut -messu
- su 22.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

Langinkosken kirkko

- su 8.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut
- to 10.12. klo 18 Englanninkieliset joululaulut
- ti 24.12. klo 22 Kauneimmat joululaulut -messu

Muissa seurakunnan tiloissa:

Haltijan kerhohuone

- to 12.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

Hovinsaaren toimitila

- ti 10.12. klo 18 De vackraste julsångarna

- ke 11.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

Karhulan srk-keskus

- ke 27.11. klo 11 Kauneimmat joululaulut (Karhulan Punainen Risti, sotaveteraanit, myyjäisvieraat, Olohuoneen kävijät ja juuri Sinä)

Kotkan seurakuntakeskus

- la 14.12. klo 11-14 Joulupuuro-laulajaiset
- Kauneimpia joululauluja puolen tunnin välein, alk. klo 11

Laajakosken kappeli

- to 12.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

Sunilan srk-talo

- su 15.12. klo 15 Kauneimmat joululaulut

Keskustassa:

Kairo - Kotkan jazz

- ma 9.12. klo 19 Kauneimmat joululaulut

Maalaismaisemassa:

Seuratalo Soihtula, Huruksela

(os. Hurukselantie 1953)

- su 1.12. klo 13 Kauneimmat joululaulut. Kahvitus klo 12.30 alkaen

Juurikorven puoti (os. Juurikorventie 214)

- to 5.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

Jäppilän vanha koulu (os. Alakyläntie 67)

- ke 11.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut. Länsi-Kymin kylät järjestävät kahvitarjoilun ennen tilaisuuden alkua

Joen partaalla:

Langinkosken kahvila

(os. Keisarinmajantie 118)

- su 1.12. klo 18 Kauneimmat Joululaulut

Korkeakosken Kalamaja (os. Kyminjoentie 55)

- ke 4.12. klo 18 Kauneimmat Joululaulut

Villa Munkholma, Siikakoski

(os. Munkholmantie 101)

- ke 4.12. klo 18 Kauneimmat Joululaulut
- su 8.12. klo 15 Kauneimmat Joululaulut

Lapsille ja lapsiperheille:

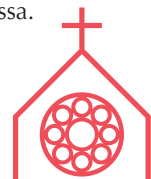
- su 8.12. klo 16 Lasten kauneimmat joulu-

laulut Aittakorven srk-talossa.

- su 15.12. klo 16 Lasten Kauneimmat joululaulut Kymin kirkossa.

Anna joululahjaksi tulevaisuus!

Tänä vuonna Kauneimmat Joululaulut soivat kehitysmaiden syrjäytymisvaarassa olevien nuorten hyväksi. Voit osallistua keräykseen laulutilaisuuksissa, tekstiviestillä tai osoitteessa www.kauneimmatjoululaulut.fi

SUOMEN 1859
LÄHETYSSEURA

Lahjoita jouluherkku, ilahdutat kotkalaisia vähävaraisia

KUVA Heidi Nevalainen

Lumina-joukkueen tytöt haluavat auttaa vähävaraisia ja siksi kampanja järjestetään jo kolmannen kerran.

Kotkalaisissa kaupoissa voi taas lahjoittaa jouluherkkuja vähävaraisille. Kotka-Kymin seurakunnan ja Kotkan naisvoimistelijoiden Lumina-joukkueen Jouluherkku-kampanja järjestetään jo kolmannen kerran. Projektiin osallistuu myös kolme paikallista K-kauppaa: Aittakorven ja Mussalon K-marketit sekä K-supermarket Hyvätuuli.

Keräys on käynnissä 7.-14.12. Kaupoissa on tuona aikana kassojen läheisyydessä ostoskärry, johon voi jättää lahjoitettavaksi ostamansa tuotteet. Lahjoituksina toivotaan erityisesti jouluisia ruokatarvikkeita, jotka säilyvät

huoneenlämmössä. Tuoretuotteita ei kärryyn saa laittaa.

– Viime vuonna oli paljon pipareita, suklaata ja glögiä. Myös

Lahjoituksina toivotaan erityisesti jouluisia ruokatarvikkeita, jotka säilyvät huoneenlämmössä.

puuroriisiä ja pähkinöitä, muistellee **Senni Lahtela** Lumina-joukkueesta.

Joukkueen tytöt huolehtivat lahjoituskärryjen tyhjentämisestä ja lahjoitusten pussittamisesta. Ruokakassit toimitetaan seura-

kunnalle ja diakonian työntekijät jakavat kassit apua tarvitseville.

– On kivaa, että saamme autettua ihmisiä, sanoo Lahtela ja muut

tytöt nyökyttelevät vieressä.

Halu auttaa vähävaraisia ihmisiä sai Mussalon K-marketin kauppias **Anne Suhosenkin** lähtemään mukaan.

– Itse voisin laittaa keräykseen ihan perus ruokatarvikkeita ja jo-

tain jouluista herkkua, kuten konvehteja, pohtii Suhonen.

Vuosi sitten lahjoituksista saatiin jaettavaksi noin sata herkkukassia. Tänä vuonna Lumina-joukkueen tytöt kannustavat lahjoittajia pistämään paremmaksi ja asettavat tavoitteen:

– 115 kassia!

Teksti: Heidi Nevalainen

Tapahdumia Kotka-Kymin seurakunnassa

JUMALANPALVELUKSIA

- To 28.11. klo 18 **Arjen hengähdys -rukoushetki ja ehtoollinen** Kotkan kirkossa.

1. adventtisunnuntai su 1.12.

- klo 10 **Messu** Kotkan kirkossa.
- klo 10 **Messu** Kymin kirkossa.
- klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa.
- klo 13 **Adventsmässa** i Langinkoski kyrka. Adventsmässa med Kotka Damkör under ledning av Marjo Kajjansinkko, Tuomi Larvi. Kyrkkaffe före mässon.
- klo 14 **Saksankielinen messu** Langinkosken kirkossa. Messun toimittaa Hans-Christian Beutel. Kirkkokahvit.

- Ke 4.12. klo 18 **Metsäkirkko (koirien joulukirkko)** Kymin kirkon pihamaalla.

Itsenäisyyspäivä pe 6.12.

- Pe 6.12. klo 10 **Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus** Kotkan kirkossa. Mukana Kotkan laulumiehet. Jumalanpalveluksen jälkeen kunniakäynti sankarihautoilla.
- Pe 6.12. klo 10 **Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus** Kymin kirkossa. Jumalanpalveluksen jälkeen seppeleenlasku sankarihautausmaalla ja kirkkokahvit Helilän srk-talolla.

2. adventtisunnuntai su 8.12.

- klo 10 **Messu** Kotkan kirkossa.
- klo 10 **Messu** Kymin kirkossa.
- klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa.
- To 12.12. klo 18 **Arjen hengähdys -rukoushetki ja ehtoollinen** Kotkan kirkossa.

3. adventtisunnuntai su 15.12.

- klo 10 **Messu** Kotkan kirkossa.
- klo 10 **Messu** Kymin kirkossa.
- klo 10 **Sanajumalanpalvelus** Langinkosken kirkossa.
- klo 12 **Haltijantien kyläkirkko** Haltijantien kerhohuoneessa.
- klo 17 **Yhessä -messu** Langinkosken kirkossa.

4. adventtisunnuntai su 22.12.

- klo 10 **Messu** Kotkan kirkossa.
- klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa.
- klo 10 **Kauneimmat Joululaulut -messu** Kymin kirkossa.

Jouluaatto ti 24.12.

- klo 13 **Joulurauhan julistus** Keisarillisella kalastusmajalla.
- klo 13 **Jouluaaton perhehartaus** Kymin kirkossa.
- klo 13 **Jouluaaton hartaus** Hurukselan hautausmaalla.
- klo 14 **Jouluaaton perhehartaus** Langinkosken kirkossa.
- klo 15 **Jouluaaton hartaus** Laajakosken kappelissa.
- klo 15 **Julbön** i Kymi kyrka.
- klo 15.40 **Reserviläisjärjestöjen seppeleenlasku ja kunniavartio** Kymin kirkon sankarihautausmaalla.
- klo 16 **Jouluaaton hartaus** Kymin kirkossa.
- klo 16 **Jouluaaton hartaus** Kotkan kirkossa.
- klo 16.30 **Jouluaaton hartaus** Metsäkylän kappelissa.
- klo 15 **Jouluaaton hartaus** Parikan siunauskappelissa.
- klo 22 **Jouluyön hartaus** Kotkan kirkossa.
- klo 22 **Kauneimmat joululaulut -messu** Langinkosken kirkossa.
- klo 23 **Jouluyön messu** Kymin kirkossa.

Joulupäivä ke 25.12.

- klo 8 **Jouluaamun sanajumalanpalvelus** Kotkan kirkossa.
- klo 8 **Jouluaamun sanajumalanpalvelus** Kymin kirkossa.
- klo 10 **Jouluaamun sanajumalanpalvelus** Langinkosken kirkossa.

Tapaninpäivä to 26.12.

- klo 10 **Tapaninpäivän messu** Langinkosken kirkossa.
- klo 12 **Tapaninpäivän messu** Kymin kirkossa.
- klo 16 **Kauneimmat Joululaulut -messu** Kotkan kirkossa. Mukana Lauluämpäri -kuoro.
- Su 29.12. klo 10 **Messu** Kotkan kirkossa.
- Su 29.12. klo 10 **Messu** Kymin kirkossa.
- Su 29.12. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa.

Uudenvuodenaatto ti 31.12.

- klo 18 **Uudenvuodenaaton hengähdys** Kotkan kirkossa.

Uudenvuodenpäivä ke 1.1.2020

- klo 10 **Messu** Kymin kirkossa.
- klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa.
- Su 5.1. klo 10 **Messu** Kotkan kirkossa.
- Su 5.1. klo 10 **Messu** Kymin kirkossa.

Loppiainen ma 6.1.

- klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Uusien työntekijöiden tehtäväänsiunaaminen.
- Su 12.1. klo 10 **Messu** Kotkan kirkossa.
- Su 12.1. klo 10 **Messu** Kymin kirkossa. Rippikoulusunnuntai.
- Su 12.1. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa.
- Ke 15.1. klo 13 **Ehtoolliskirkko** Langinkosken kirkossa.
- To 16.1. klo 18 **Arjen hengähdys -rukoushetki ja ehtoollinen** Kotkan kirkossa.
- Su 19.1. klo 10 **Messu** Kotkan kirkossa. Rippikoulusunnuntai.
- Su 19.1. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Ikäihmisten syntymäpäivät.
- Su 19.1. klo 10 **Maailmojen messu** Kymin kirkossa.
- Su 19.1. klo 13 **Viittomakielinen messu** Langinkosken kirkossa. **Kuurojen kirkkopyhä.** Messun toimittaa Seppo Laukkanen. Messun jälkeen lounas Toivonsalissa.
- To 23.1. klo 18 **Arjen hengähdys -rukoushetki ja ehtoollinen** Kotkan kirkossa.
- Su 26.1. klo 10 **Messu** Kotkan kirkossa.
- Su 26.1. klo 10 **Messu** Kymin kirkossa.
- Su 26.1. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa.
- Su 9.2. klo 10 **Messu** Kotkan kirkossa. **Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä.** Messun jälkeen kirkkokahvit ja seurat Kotkan srk- keskuksessa.
- Ke 12.2. klo 13 **Ehtoolliskirkko** Langinkosken kirkossa.
- Ke 11.3. klo 13 **Ehtoolliskirkko** Langinkosken kirkossa.
- Su 15.3. klo 17 **Yhessä -messu** Langinkosken kirkossa.
- Su 22.3. klo 10 **Maailmojen messu** Kotkan kirkossa.

SANA JA RUKOUS

- To 28.11. ja 12.12. klo 18 **Sisälle sanaan –raamattuluento ja keskusteluryhmät** Aittakorven srk-talossa. Matteuksen evankeliumista luennoi pastori Tero Hietanen. Luennon jälkeen iltapala ja keskusteluryhmät ilmoittautuneille. Luennolle ei tarvitse ilmoittautua.
- Ma 20.1., 3.2., 17.2., 2.3., 16.3. ja 30.3. klo 13 klo 18.30 - 20.30 **Healing Rooms -rukouslinikka** Karhulan srk-keskuksessa, Karhulantie 33. Rukoillaan puolestasi!

- To 12.12. klo 14 **Rukoushetki** Kotkan kirkossa. Rukousta yhteisten asioiden ja jätettyjen esiroukouspyyntöjen puolesta.

MUSIIKKI

Kotkan Urkuviikon 24.-28.11.2019 konsertteja:

- Ke 27.11. klo 19 **Improvisaatioita ja klassikoiden helmiä** Kymin kirkossa. Esa Pietilä, saksofoni ja Pétur Sakari, urut. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.
- To 28.11. klo 14 **Urkukurssin päätöskonsertti** Kotkan kirkossa. Vapaa pääsy.

Kauneimmat joululaulut 2019

Kirkoissa:

Kotkan kirkko

- su 8.12. klo 15 Kauneimmat joululaulut
  - su 22.12. klo 20 Kauneimmat joululaulut
  - to 26.12. klo 16 Kauneimmat joululaulut -messu
- ##### Kymin kirkko
- su 15.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut
  - ke 18.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut "Monin kielin"
  - su 22.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut -messu
  - su 22.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

Langinkosken kirkko

- su 8.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut
- to 10.12. klo 18 Englanninkieliset joululaulut
- ti 24.12. klo 22 Kauneimmat joululaulut -messu

Muissa seurakunnan tiloissa:

Haltijan kerhohuone

- to 12.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

Hovinsaaren toimitila

- ti 10.12. klo 18 De vackraste julsångarna
- ke 11.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

Karhulan srk-keskus

- ke 27.11. klo 11 Kauneimmat joululaulut (Karhulan Punainen Risti, sotaveteraanit, myyjäisvieraat, Olohuoneen kävijät ja juuri Sinä)

Kotkan seurakuntakeskus

- la 14.12. klo 11-14 Joulupuuro-laulajaiset
- Kauneimpia joululauluja puolen tunnin välein, alk. klo 11

Laajakosken kappeli

- to 12.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

Sunilan srk-talo

- su 15.12. klo 15 Kauneimmat joululaulut

Keskustassa:

Kairo - Kotkan jazz

- ma 9.12. klo 19 Kauneimmat joululaulut

Maalaismaisemassa:

Seuratalo Soihtula, Huruksela

(os. Hurukselantie 1953)

- su 1.12. klo 13 Kauneimmat joululaulut. Kahvitus klo 12.30 alkaen

Juurikorven puoti

(os. Juurikorventie 214)

- to 5.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

Jäppilän vanha koulu

(os. Alakyläntie 67)

- ke 11.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut. Länsi-Kymin kylät järjestävät kahvitarjoilun ennen tilaisuuden alkua

Joen partaalla:

Langinkosken kahvila (os. Keisarinmajantie 118)

- su 1.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

Korkeakosken Kalamaja

(os. Kyminjoentie 55)

- ke 4.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

Villa Munkholma, Siikakoski

(os. Munkholmantie 101)

- ke 4.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut
- su 8.12. klo 15 Kauneimmat joululaulut

Lapsille ja lapsiperheille:

- su 8.12. klo 16 Lasten kauneimmat joululaulut Aittakorven srk-talossa.
- su 15.12. klo 16 Lasten Kauneimmat joululaulut Kymin kirkossa.

- To 12.12. klo 18 **Yhteiskristillinen joulukonsertti** Kotkan vaapseurakunnassa. Mukana mm. Kirkkokuoro, Pastorit Alttarilla ja Paljain jaloin. Järj. Kotkan ja Karhulan helluntaiseurakunnat, Kotka-Kymin seurakunta, Vapaa-seurakunta, Adventtiseurakunta ja Pelastusarmeija.
- Pe 13.12. klo 19 perinteinen **Lucia -vesper** Kotkan kirkossa. Ohjelmalehtisten tuotto (á 5 €) diakoniatyön kautta kotkalaisten lapsiperheiden joulun tukemiseen. Järj. Kotkan Pohjola-Norden ry ja Kotka-Kymin seurakunta.
- Ma 23.12. klo 19 **Tunnelmallinen joulukonsertti** Langinkosken kirkossa.
- Ma 6.1. klo 16 **Karhulan Mieslaulun ja Kotkan Laulumiesten loppiaiskonsertti** Kymin kirkossa.

Vapaa pääsy. Ohjelma 15 €.

- Ke 15.1., 12.2. ja 11.3. klo 18 **Rakkaimmat hengelliset laulut** Karhulan srk-keskuksessa. Lauletaan yhdessä rakkaimpia hengellisiä lauluja. Jos haluat, pääset myös valitsemaan laulut, mitä lauletaan.

AIKUISTYÖ

- Kaikille avoin **Olohuone** ke klo 11-13 Karhulan srk-keskuksessa. Iloista kahvittelua. Hartaus klo 11.
- Ma 2.12. klo 17.30-19.30 **Terve itsetunto ja suhde toisiin ihmisiin -keskustelutilaisuus** Karhulan srk-keskuksessa. Tilaisuudessa alustamassa tunne-aideterapeutti Marjaliisa Koskensalo. Miksi elämme omien kokemustemme ja historiamme ohjaamina, myös kansakulkijat? Jokaisella on ikioma kupla, josta toista katselemme, näemme maailman erilaisena. Miten pidän oman pääni, mutta samalla annan toisen elää omien tarpeidensa mukaan? Miten voin avartaa omia näkökulmiani? Tule keskustelemaan aiheesta vapaamuotoisessa tilaisuudessa. Tilaisuus on kaikille avoin. Vapaaehtoinen osallistumismaksu 5 € Naisten Pankille.
- To 5.12. klo 17 **Miesten saunailta** Höyterin kurssikeskuksessa. Lähtö klo 16.30 Kotkan srk-keskuksesta. Ohjelmassa juttutuokioita, laulua, keskustelua ja saunomista. Ilm. edell. päivään menn. Päivi Ihtasulle p. 040 196 7505.
- Pe 13.12. klo 17 **Raamattu-, lähetys- ja käsityöpiirien joulupuuro** Langinkosken kirkon Toivonsalissa.
- To 13.2. ja 19.3. klo 17 **Naisten saunailta** Höyterin leirikeskuksessa. Mukavaa yhdessäoloa, sauna ja iltapala. Yhteiskuljetus 5 €. Lähtö klo 16.30 Kotkan srk-keskuksesta-Langinkosken kirkon pysäkki-Aittakorven srk-talo-Karhulan srk-keskus-Höyteri. Paluu klo 20. Ilm. kuljetukseen viimeistään edellisenä päivänä Päivi Ihtasulle, p. 040 196 7505.

LÄHETYSTYÖ

- Ke 27.11. klo 11 **Olohuone/Kauneimmat joululaulut** Karhulan srk-keskuksessa. (Karhulan Punainen Risti, veteraanit, myyjäisvieraat, olohuoneen kävijät ja juuri Sinä)
- La 14.12. klo 9-12.30 **Lähetyksen joulumyyjäiset** Karhulan srk-keskuksessa. Kahviossa puuroa, kahvia/teetä, suolaista ja makeaa palanpainiketta. Salissa myynnissä käsitöitä, "kaikkea kivaa" ja arpoja nimikkolähettimme Tarjan ja Royn työn tukemiseksi.

- La 14.12. klo 11 **Joulupurolaulajaiset** Kotkan srk-keskuksessa. Myynnissä riisipuuroa ja rusina-keittoa, kahvia/teetä ja torttuja, arpoja ja neuleita lähetystyön hyväksi.

DIAKONIAITYÖ

- To 28.11. klo 13 **Kuurojen joulujuhla** Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Mukana Seppo Laukkanen.
- Su 1.12. klo 13 **Kotkan Kehitysvammaisten Tuki ry:n ja Pyhtään ja Kotka-Kymin seurakuntien yhteinen kehitysvammaisten joulujuhla** Kotkan srk-keskuksessa. Kahvitarjoilu klo 13-14, juhla klo 14 alkaen.
- Ti 10.12. **Vanhemman väen joulujuhla I** Ristinielessä. Hinta 20 €. Ilm. pe 29.11. menn. p. 040 196 7505.
Linja-autoreitit:
- **Linja-auto A**
Lähtö klo 10.30 Suulisniemi (Östringinkadun K-Marketin pysäkki) -vuoroliikennereittiä seuraten-Karhulan linja-autoasema klo 10.50.
- **Linja-auto B**
Lähtö klo 10 Aittakorven srk-talo-Karhuvuoren vuoroliikennereittiä seuraten-Kotkan srk-keskus klo 10.30.
- Ke 11.12. **Vanhemman väen joulujuhla II** Ristinielessä. Hinta 20 €. Ilm. pe 29.11. menn. p. 040 196 7505.
Linja-autoreitit:
- **Linja-auto A**
Lähtö klo 10.30 Kotkan srk-keskus.
- **Linja-auto B**
Lähtö klo 10 Aittakorven srk-talo-Karhuvuoren vuoroliikennereittiä seuraten- Kotkan srk-keskus klo 10.30.
- Pe 13.12. klo 12-15 **Liikuntarajoitteisten joulujuhla** Ristinielessä. Invataksikuljetus. Hinta 20 €. Ilm. pe 29.11. menn., p. 040 196 7505.
- Diakonian kerran viikossa koontuvat kerhot** eli Hovinsaaren Hopeakerho, Aittakorven kerho ja Torstaikerho **aloittavat taas toimintansa vuonna 2020 viikolla 2.**
- Ma 13.1., 10.2. ja 9.3. klo 11.30 **Sunilan kerho senioreille** Sunilan srk-talolla.
- Ke 15.1., 12.2. ja 11.3. klo 12 **Keski-ikäkkökerhojen kokoontuminen** Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Hovinsaaren Hopeakerho ja Aittakorven keski-ikäkkökerho kokoontuvat Langinkosken kirkolla. Ruokailu kello 12 Toivonsalissa (hintaa 7 €). Ehtoollinen kirkossa kello 13, minkä jälkeen kirkkokahvit Toivonsalissa.
- Su 19.1. klo 13 **Viittomakielinen messu** Langinkosken kirkossa.

Kuurojen kirkkopyhä. Messun toimittaa Seppo Laukkanen. Messun jälkeen lounas Toivonsalissa.

NUORET

- Ti 3.12. klo 18 **Nuorten leffailta** Langinkosken kirkon kirkkotuvassa.

LAPSET JA PERHEET

- Su 1.12. klo 14 - 17 **Joulupolku lapsiperheille** Langinkoskella, Kahvila Dagmarin ympäristössä (Keisarinmajantie 118). Tule seuraamaan joulun tähteä!
- Ke 4.12. klo 17 - 18.30 **Kirkkoseikkailuilta** Langinkosken kirkossa.
- To 5.12. klo 9.30 **Lasten joulukirkko** Langinkosken kirkossa. Kirkkohetken jälkeen piparit ja mehut/kahvit.

Joululauluja lapsiperheille

- Ke 4.12. klo 17.30 Laajakosken kappelissa. Helmikellot.
- Ke 11.12. klo 17.30 Langinkosken kirkossa. Helmikellot.
- Ke 18.12. klo 17.30 Karhulan srk-keskuksessa. Helmikellot.

Lasten kauneimmat joululaulut

- Su 8.12. klo 16 Aittakorven srk-talossa.
- Su 15.12. klo 16 Kymin kirkossa.
- Ti 17.12. klo 17 **"Mistä löytäisin joulun" -tapahtuma** Kymin kirkolla. Tapahtumassa: joulukuvalma kirkossa, joulupukki tavattavissa, kahvila ja joulusatu Helilän srk-talossa. Pihalla eläimiä. Arpajaiset.

MUUT

- Pe 14.2. klo **Yhessä-ilta** Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Iltaan olet juuri Sinä tervetullut! Luvassa hyvää musiikkia, hyvää Sanaa ja hyvää seuraa.

Hyvän mielen joulukalenteri 2019

-
- 1.12.** Kehu tuntematonta ihmistä tai kysy, mitä hänelle kuuluu.
- 23.12.** Auta tekemään ympäristöstä jouluisempi keräämällä maahan heitettyjä roskia.
- 3.12.** Kirjoita lista asioista, jotka ovat sinulle tärkeitä.
- 4.12.** Soita tuttavallesi, jota et ole nähnyt pitkään aikaan. Kysele hänen kuulumisiaan ja sopikaa vaikka tapaaminen!
- 5.12.** Pukeudu joulun väreihin.
- 6.12.** Nosta salkoon Suomen lippu.
- 7.12.** Tee itse joulukortteja. Voit leikata värikkäistä papereista joulupalloja ja liimata liitä korttipohjiin. Anna kortit ystävillesi tai jaa vaikka työpaikalla.
- 8.12.** Anna läheisellesi oikein lämmin halaus ja toivota hänelle iloista joulunodotusta. Se piristää molempien päivää.
- 9.12.** Kerro elämäsi tärkeimmälle ihmiselle, kuinka tärkeä hän on ja miksi hän on niin ainutlaatuinen.
- 10.12.** Kuuntele ja laula lempijoululaulujasi.
- 11.12.** Hymyile vastaan tulijalle. Pienetkin teot voivat muuttaa toisen päivän paremmaksi.
- 12.12.** Katso peiliin. Kehu itseäsi tai sano jotain muuta rohkaisevaa.
- 13.12.** Laita pystyyn piparitalkoot. Muista pyytää ystäväsi mukaan!
- 14.12.** Antaisitko tänä jouluna aineettoman joululahjan? Kuka tahansa ilahtuisi lahjakortista, jossa lupaat laittaa hänelle ruokaa tai siivota.
- 15.12.** Lähdet ulos lenkille virkistymään. Ihaile kaunista lumimaisemaa.
- 16.12.** Vietä päivä perheesi kanssa. Tehkää yhdessä ruokaa ja pelatkaa lautapelejä. Jos on hyvä sää, lähtekää ulkoilemaan.
- 17.12.** Käperry viltin alle teekupposen kanssa ja katsele jouluisia elokuvia.
- 18.12.** Koristele kotisi jouluisesti.
- 19.12.** Lahjoita hyväntekeväisyyteen ja levitä joulumieltä ihmisille, joilla ei olisi varaa joululahjoihin tai -ruokaan ilman sinun apuasi.
- 20.12.** Tarjoa tuntemattomalle apua esimerkiksi ostosten kantamisessa. Voit saada uuden ystävän!
- 21.12.** Unohda hetkeksi joulukiireet ja pysähdy miettimään joulun todellista sanomaa.
- 22.12.** Keksi ja kirjoita jouluinen tarina.
- 23.12.** Tee lumiukko ja laita sille päähän tonttulakki!
- 24.12.** Lue jouluevankeliumi läheistesi kanssa.
- 25.12. HYVÄÄ JOULUA!**

*Joulukalenterin laati seurakunnan viestinnän
9-ik TET-harjoittelija Sonja Hietanen.*